

คู่มือการขับเคลื่อน

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2

(พ.ศ. 2566 - 2570)

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
กระทรวงวัฒนธรรม
โดย กรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ผู้จัดพิมพ์ กรมการศาสนา
ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๕
จำนวนพิมพ์ ๖,๙๕๐ เล่ม

ที่ปรึกษา

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์	อธิบดีกรมการศาสนา
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
นายสำรวย นักการเรียน	รองอธิบดีกรมการศาสนา
นางสุรีย์ เกาศล	เลขาธิการกรม
นายพจนาน ปัญญาศิลป์	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
นางสาวฐิติมา สุภักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นายไอสี ราชภู่เรือง	ผู้อำนวยการกองศาสนพิธี

คณะทำงาน

นายอนุชา หะระหนี	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายยงจิรายุ อุปเสน	ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม
นายธนพล พรหมสูงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นางสาววาสนา เพ็งสะและ	ผู้อำนวยการกลุ่มขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรม
นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ
นางสาวมนพัทธ์ ปาณิกบุตร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายภาณุพงศ์ ขุนสะอาดศรี	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
นายธวัชชัย บุตรทองดี	นักวิชาการศาสนา
นางสาวเกวลิน สามัตถิยากร	นักวิชาการศาสนา
นายประเสริฐ อุตตรา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นายธนนต์ เอื้อสุทธิสุนนท์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวนันทรัตน์ ต้องไกรเลิศ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้ามืองไทย)
เลขที่ ๘๕, ๘๗, ๘๙, ๙๑ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๔๐ ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๔ ๔๕๕๗, ๐ ๒๔๒๔ ๐๖๙๔ โทรสาร ๐ ๒๔๓๓ ๒๘๕๘
นายไพสิฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยเป็นแผนที่ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) เพื่อเป็นกลไกในการสร้างการมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างสังคมไทยที่ปลอดการทุจริต เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในมิติด้านคุณธรรม

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ” จึงต้องอาศัยกลไกในระดับปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ นี้ ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ทั้งในด้านการขับเคลื่อน การติดตาม และรายงานผลให้มีความชัดเจนและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

กรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “คู่มือการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)” โดยหวังว่าองค์ความรู้ในหนังสือฉบับนี้ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานสำหรับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ร่วมเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมให้ปรากฏผลในเชิงประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม

(นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์)

อธิบดีกรมการศาสนา

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๓

๑.๑ ความเป็นมา

๓

๑.๒ คุณธรรมที่พึงประสงค์ ๕ ประการ

๕

๑.๓ เป้าหมายและตัวชี้วัดหลักของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖

๑.๔ เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖

ส่วนที่ ๒ การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๙

๒.๑ การขับเคลื่อนและการรายงานผล

๙

๒.๑.๑ องค์กรภาครัฐ

๙

๒.๑.๒ เครือข่ายทางสังคมประเภทอื่น

๑๐

๒.๒ บทบาทของกลไกคณะกรรมการและอนุกรรมการ

๑๑

๒.๓ ช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมสำคัญ

๑๓

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

๑๔

๓.๑ แบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

๑๔

๓.๒ แบบฟอร์มการรายงานผลตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

๑๕

๓.๓ กรอบการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑๖

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-based) และสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสานต่อหลักคิดในการส่งเสริมคุณธรรมจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมาคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการที่มาจากผู้แทนหน่วยงานทุกภาคส่วน เป็นกลไกสำคัญในขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งการสร้างความเข้าใจ การจัดทำองค์ความรู้ และการประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เกิดเป็นผลสำเร็จของความร่วมมือในทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และร่วมกันประกาศเจตนารมณ์เป็นชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมต้นแบบทั่วประเทศ

ประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความรู้และทักษะชีวิต (Soft Skills) อันมีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ครอบคลุมมิติ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน และนำพลังบวกมาสร้างความร่วมมือแก้ปัญหาวิกฤตและเหตุการณ์พลิกผันต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ก็จะสามารถขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่และผลักดันให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ สร้างสังคมไทยที่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยังเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดของ “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ” ทั้ง ๔ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม และ ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก รวมถึงประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

นอกจากเป็นเครื่องมือในการแปลงแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ผลักดันไปสู่การปฏิบัติและบริหารการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการพลิกโฉมสังคมไทย ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม ๓ กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบ่มเพาะจิตใจในทุกช่วงวัยของมนุษย์ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม กระบวนการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรม หรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคลจากการปรับเปลี่ยนวิธีคิด กรอบคิด หรือค่านิยม และกระบวนการพัฒนาระบบและเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้

- ๑ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย
- ๒ เพื่อให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม
- ๓ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อนำสู่ความเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” โดยการปลูกฝังจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนค่านิยมให้คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น น้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรักษาสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และปฏิบัติตามคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นหลักคิดในการดำรงชีวิตและการพัฒนาคุณธรรมให้ปรากฏชัดเป็นรูปธรรมในสังคมไทย

แนวทางในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายและบรรลุตัวชี้วัดหลักของแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดตัวชี้เชิงผลลัพธ์ ๒ ประเด็น เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย ๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้น ๒) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น ๓ แผนย่อย คือ แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม และแผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย มีเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น และ ๒) เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม มีเป้าหมาย ๓ เป้าหมาย คือ ๑) จำนวนเครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น ๒) จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น และ ๓) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม มีเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น และ ๒) จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

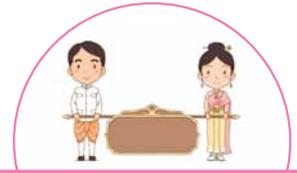
แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมนำสู่การเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน
ของศาสนาที่ตนนับถือ

น้อมนำหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง
ไปปฏิบัติในชีวิต

ดำเนินชีวิตบนหลัก
วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

คุณธรรมที่พึงประสงค์ ๕ ประการ

พอเพียง

- ดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ
- ไมโลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม
- มีเหตุผล ใช้ความรู้ ใช้อย่างรอบคอบและรอบด้าน
- สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ

วินัย

- ปฏิบัติตามกติกา จรรยาบรรณวิชาชีพ ขององค์กรและสังคม ตามหน้าที่พลเมืองดี
- เคารพกฎหมาย
- ป้องกันและรับผิดชอบ ผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

สุจริต

- มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง
- ยึดมั่น ยืนหยัด ในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม
- ไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอม พร้อมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา

- ให้ความช่วยเหลือ ประโยชน์ส่วนตน เพื่อส่วนรวม
- ช่วยเหลือเกื้อกูล ต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้น และของสังคม

กตัญญู

- สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์
- ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ แต่เป็นการกระทำหรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

มนุษย์ที่สมบูรณ์

คนดี

คนเก่ง

คนมีคุณภาพ

๑.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดหลักของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีเป้าหมายหลัก คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทย ปลอดภัยและประเพณีนิยม”

โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วยดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”	ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ประเทศไทยปลอดภัยและประเพณีนิยม	หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานมีค่า ITA เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๓ เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าหมายและบรรลุตัวชี้วัดหลักของแผนปฏิบัติการฯ และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดเป็น ๓ แผนย่อย ประกอบด้วย

แผนย่อยที่ ๑

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ ๑ ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕
เป้าหมายที่ ๒ เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

คำอธิบายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ ถ่ายทอดจากเป้าหมายและตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ โดยปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นการประเมินผลจากการสำรวจความคิดเห็นประชากรในช่วงอายุระหว่าง ๑๓ - ๖๐ ปี จากชุดคำถามที่เกี่ยวข้องกับการมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีทัศนคติและค่านิยมที่มีจิตสาธารณะ และการประพฤติปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลจากระบบเครดิตสังคมในแผนย่อยที่ ๒ ที่ได้รับการพัฒนาในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อบรรลุค่าเป้าหมายในปีต่อมาได้อีกทางหนึ่ง

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ เพื่อยกระดับคุณภาพของชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ไปสู่มาตรฐานด้านคุณธรรมที่มีขีดความสามารถในการให้คำปรึกษา และการขยายผลองค์ความรู้ในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมต่อสังคมให้เกิดการแพร่หลาย โดยมีจำนวนชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาตนเองให้เป็นระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบ ตามเกณฑ์การประเมินของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อมูลพื้นฐาน

แผนย่อยที่ ๒

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ ๑ เครือข่าย/องค์กร ที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕
เป้าหมายที่ ๒ องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖
เป้าหมายที่ ๓ หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

คำอธิบายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ ถ่ายทอดจากเป้าหมายและตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม คือดัชนีทุนทางสังคม โดยใช้จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเป็นตัวแทนดัชนีทุนทางสังคม โดยเป็นกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และสร้างการมีส่วนร่วมทางสังคม อาทิ การรณรงค์ต่อต้านทุจริตหรือวันสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้นหรือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหน่วยงานอื่น ๆ จากรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รวบรวมข้อมูลพบว่าจำนวนชุมชนองค์กรที่ทำกิจกรรมสาธารณะ/ภาคธุรกิจเอกชนและเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นตัวชี้วัดดังกล่าวสถานะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมากกว่าค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ ระบบเครดิตสังคมเป็นการให้คุณค่าต่อการทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละองค์กร/พื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คุณค่าต่อการทำความดีต่อบุคคล/ชุมชน/องค์กรที่ทำความดี ในรูปแบบตัวเงินและไม่มีตัวเงิน หรือผลตอบแทนอื่น ๆ ตลอดจนการยกย่องเชิดชู โดยมีหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่ใช้ภายใน ชุมชน/องค์กร อาทิ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ธนาคารความดี การให้เครดิตความดีในการรับคนเข้าทำงาน ตัวชี้วัดเป้าหมายนี้จึงเป็นตัวชี้วัดของการพัฒนาระบบ โดยนำข้อมูลจำนวนองค์กรเครือข่ายที่พัฒนาระบบในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๓ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน หรือเกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งหลักความรู้และคุณธรรม มาปฏิบัติงาน โดยมีแผนงาน/กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีค่า ITA ผ่านเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีจำนวนเพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ ๓

การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๑ ทุนชีวิตเด็ก และเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น

จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมาย

เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐
จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

คำอธิบายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ พัฒนาโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งออกแบบโดย รศ.นพ. สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ ประกอบด้วย ๕ พลัง คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ผลการสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า พลังตัวตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ร้อยละ ๗๐.๒๓ และขณะที่พลังชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ร้อยละ ๔๗.๗๖ ทั้งนี้ เมื่อจำแนกพิจารณาพลังชุมชนตามภูมิภาค พบว่า เด็กและเยาวชนในภาคใต้ มีพลังชุมชนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๕๕.๓๙ ภาคกลางมีพลังชุมชนน้อยที่สุด ร้อยละ ๔๓.๔๒ อย่างไรก็ตามทุกภาคมีพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งสะท้อนถึงพลังชุมชน หรือจิตสำนึกสาธารณะที่อ่อนแอลง

ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาทักษะชีวิตในมิติด้านคุณธรรม อาทิ การฝึกอบรม การบรรยายให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมคุณธรรม การศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างวิทยากรกระบวนการ เพื่อให้สามารถนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต ปรับตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และพัฒนาเป็นบุคคล ชุมชน องค์กร ระดับต้นแบบ เนื่องจากจำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเป็นข้อมูลใหม่ จึงต้องรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นข้อมูลปีฐาน

ส่วนที่ ๒ การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๑ การขับเคลื่อนและการรายงานผล

ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กรมการศาสนาในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จะนำแผนปฏิบัติการฯ (แผนระดับที่ ๓) บรรจุไว้ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) พร้อมทั้งจัดกระบวนการสร้างการรับรู้และชี้แจงนโยบายการขับเคลื่อนให้แก่กลไกคณะกรรมการระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง (๑๙ กระทรวง) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด (๗๖ จังหวัด) และคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งองค์กรอิสระ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในส่วนกลาง ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

๒.๑.๑ องค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย ส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ส่วนราชการในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

๑

จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ในภาพรวมของหน่วยงาน (ระดับกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/องค์กร) โดยมีโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง แผนย่อยที่ ๑ - ๓

รวบรวมและจัดส่งแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณให้กับกรมการศาสนา

๒

๓

ดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมตามกรอบระยะเวลาของเกณฑ์การประเมินชุมชนองค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

หน่วยงานรับผิดชอบหลักตามที่กำหนดไว้แผนย่อยที่ ๑ - ๓ มีส่วนร่วมดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนตามบทบาทของแต่ละหน่วยงานเพื่อผลักดันให้แผนย่อยที่ ๑ - ๓ บรรลุผลตามเป้าหมาย

๔

๕

จัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ในภาพรวมของหน่วยงาน (ระดับกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/องค์กร) ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในรูปแบบเอกสารทุกสิ้นปีงบประมาณ รายงานต่อกรมการศาสนาในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

หมายเหตุ เมื่อแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้รับการบรรจุเข้าระบบการติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) จะต้องดำเนินการเพิ่มโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน เข้าระบบ eMENSCR รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินงานในระบบตามกรอบเวลาที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

๒.๒ บทบาทของกลไกคณะกรรมการระดับปฏิบัติการ

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีกลไกการดำเนินงาน ๓ ส่วนที่สำคัญด้วยกัน ประกอบด้วย

๑ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหลังการประกาศแผนตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น ตลอดจนการสนับสนุนและให้ข้อเสนอทางวิชาการในการส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ทบทวนปัญหาและอุปสรรค และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

๒ คณะอนุกรรมการระดับนโยบาย ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม เป็นระบบกลไกบริหารขับเคลื่อนและการติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และทบทวน สรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ

๓ คณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง (๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย (๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด (๔) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผน ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีในภาพรวมของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงาน กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในสังกัด ในการขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด รวมทั้งในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ เพื่อรวบรวมเสนอต่อคณะอนุกรรมการระดับนโยบายในด้านที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของกลไกคณะกรรมการระดับปฏิบัติการที่ต้องดำเนินการในทุกปี

ประชุม/ชี้แจงสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่หน่วยงานทุกภาคส่วนในสังกัด/ในจังหวัด ร่วมกันกำหนดนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน

จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ครอบคลุมโครงการของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในสังกัด/ในจังหวัด และทุกกลุ่มเป้าหมาย

บูรณาการทุกภาคส่วนอำนวยความสะดวกให้เกิดการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ตามกรอบระยะเวลาและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนฯ สนับสนุนให้ข้อเสนอแนะทั้งในการดำเนินงาน และในด้านวิชาการต่อหน่วยงานทุกภาคส่วนในสังกัด/ในจังหวัด

ส่งเสริมการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และกลั่นกรองผลการประเมินชุมชน องค์กร และอำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามแนวทางของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ส่งเสริมการขยายผลขับเคลื่อนคุณธรรมไปยังกลุ่มเด็กเยาวชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร องค์กร และชุมชน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อสร้างวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมที่มีศักยภาพเป็นเครือข่ายในการถ่ายทอด และขยายผลความรู้ในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของแผน โดยอาจให้องค์กรทางศาสนาเข้าร่วมในการขับเคลื่อน รวมทั้งเพื่อยกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมสู่การเป็นต้นแบบให้ครอบคลุมหน่วยงานทุกภาคส่วนในสังกัด/ในจังหวัด

กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ในภาพรวม ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

จัดทำองค์ความรู้/สื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมคุณธรรม ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่อออนไลน์ สร้างความเข้าใจ และการรับรู้ให้เข้าถึงทุกภาคส่วนในสังกัด/ในจังหวัด และประชาชน

๒.๓ ช่วงเวลากิจกรรมสำคัญในรอบปีงบประมาณ

๓.๒ แบบฟอร์มการรายงานผลตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ .....

สถานที่ตั้ง : .....
 ชื่อผู้ประสานงาน: ..... สังกัด: .....
 โทรศัพท์: ..... โทรสาร: .....
 อีเมล: ..... Line ID: .....

โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ....
 งบประมาณที่ใช้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ....รวมทุกโครงการ

รวม.....โครงการ
 จำนวน.....บาท

แผนย่อย/โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลาที่ดำเนินการ			
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค. - ธ.ค. ๖๕)	ไตรมาส ๒ (ม.ค. - มี.ค. ๖๖)	ไตรมาส ๓ (เม.ย. - มิ.ย. ๖๖)	ไตรมาส ๔ (ก.ค. - ก.ย. ๖๖)
๑.								
๒.								
๓.								
รวม								

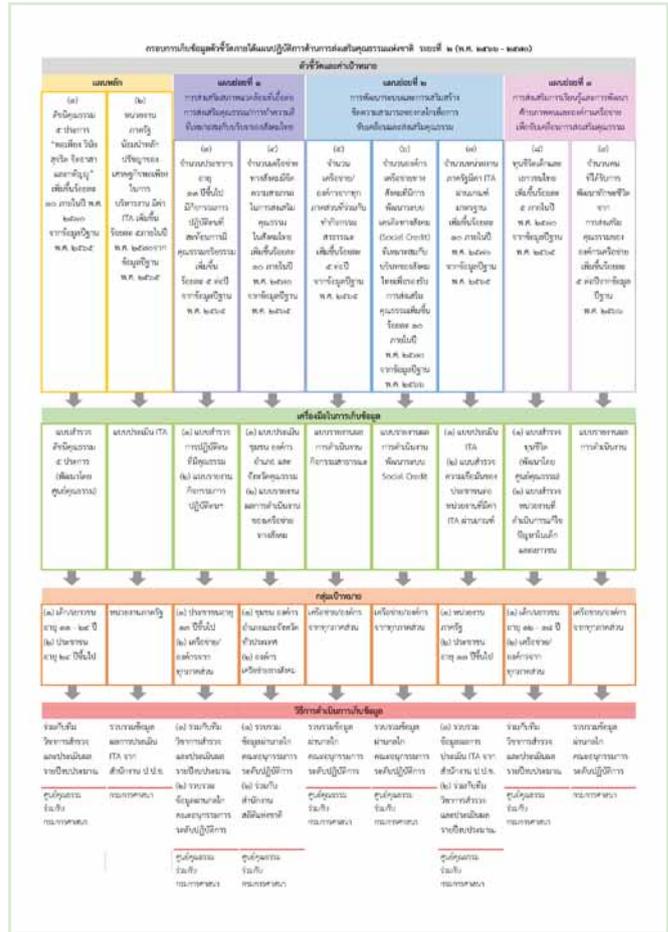
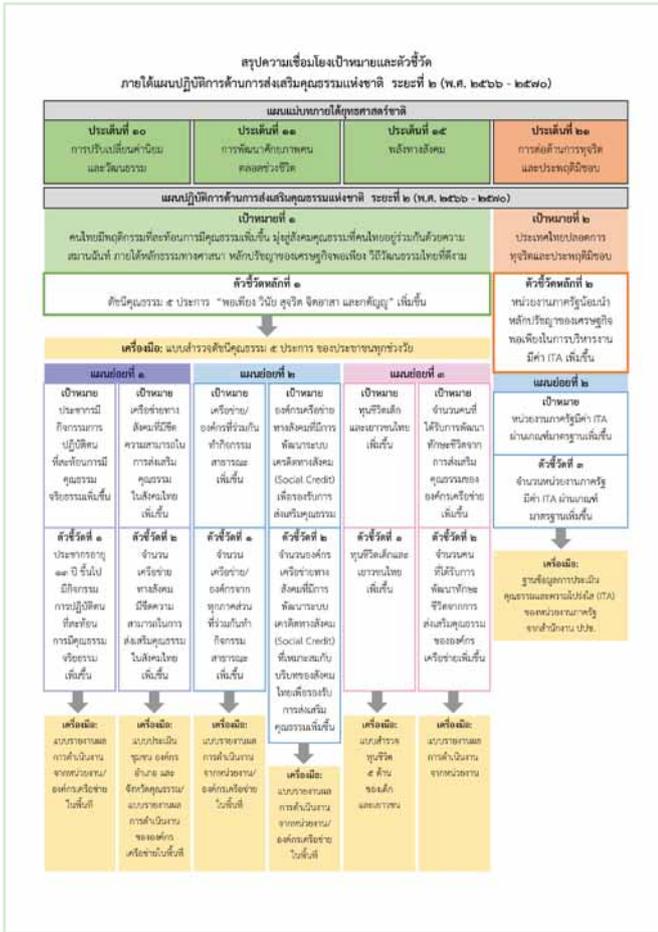
หมายเหตุ: ผลสำเร็จเชิงปริมาณ คือ จำนวนคน จำนวนหน่วยงาน จำนวนชุมชน
 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ คือ คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

สรุปผลที่ได้จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง/จังหวัด/องค์กร หน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ....

(๑)	จำนวนองค์กรทั้งภายในและภายนอกที่ให้ความสำคัญสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม/ประชุม/สัมมนา/อบรมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม	รวม		แห่ง
	- จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการจัดกิจกรรมขององค์กร	รวม		คน
(๒)	จำนวนองค์กร/เครือข่ายจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ	รวม		แห่ง
	- จำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ	รวม		คน
(๓)	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	รวม		ระบบ
(๔)	จำนวนประชากรอายุ ๑๓ ปี ขึ้นไป ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม	รวม		คน
	แบ่งตามช่วงอายุ ดังนี้			
	๑๓ - ๒๔ ปี	รวม.....คน	๒๕ - ๔๐ ปี	รวม.....คน
	๔๑ - ๖๐ ปี	รวม.....คน	๖๐ ปีขึ้นไป	รวม.....คน

๓.๓ กรอบตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ โดยกลไกคณะกรรมการระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

ระบบ eMENSCR

- นำแผนปฏิบัติการฯ เข้าระบบ
- รายงานผลสัมฤทธิ์ฯ ประจำปี

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

กำหนดนโยบาย/กำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ/หน่วยงานทุกภาคส่วน

ทบทวน/สรุปปัญหาอุปสรรค/รายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (กรมการศาสนา)

คณะกรรมการระดับนโยบาย

กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (ฝ่ายเลขานุการฯ)

คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการด้านการประเมินชุมชนองค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนย่อยที่ ๑

แผนย่อยที่ ๒

แผนย่อยที่ ๓

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด

คณะกรรมการระดับปฏิบัติการ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(องค์กรอิสระ องค์กรภาครัฐ เอกชน ฯลฯ)

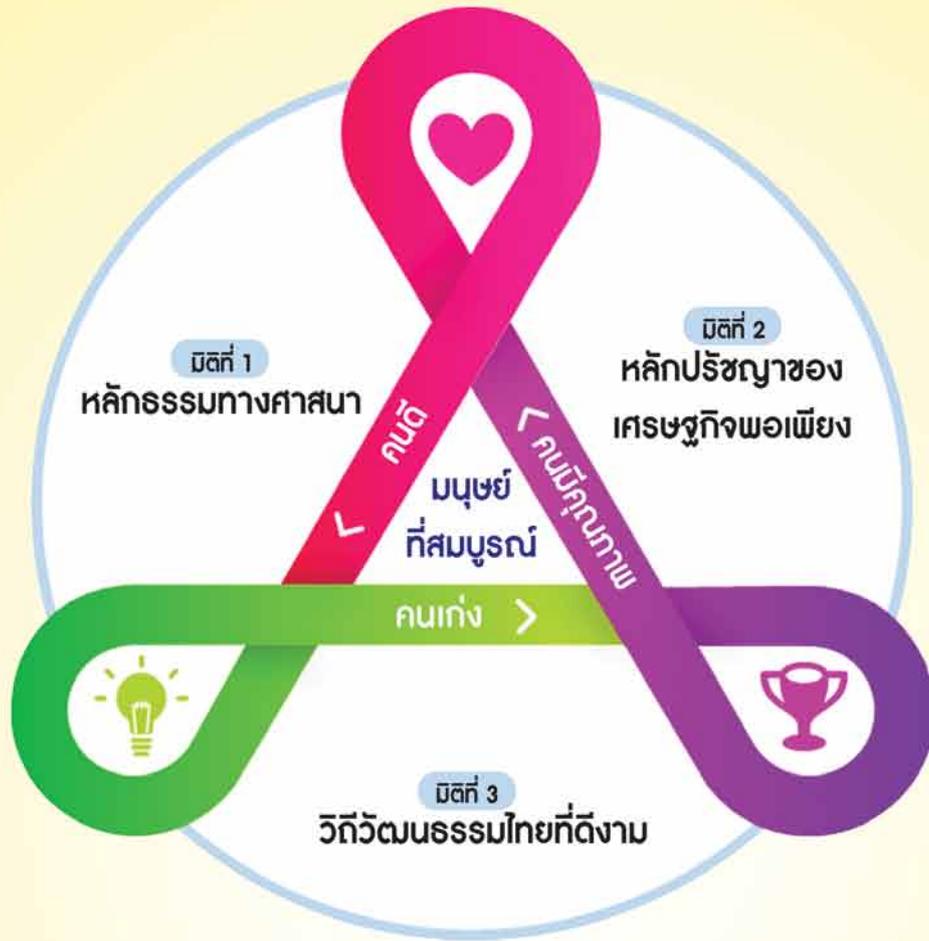
คณะกรรมการ/คณะทำงานที่หน่วยงานจัดตั้งขึ้น

กำกับติดตาม/ให้ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ

หน่วยงานในสังกัด

- จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- นำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง
- รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ และรายงานผลการดำเนินโครงการในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น
ด้วยดัชนีคุณธรรม 5 ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”
มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม
และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
เลขที่ ๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทรศัพท์ 0 2209 3732-3 โทรสาร 0 2202 9628
Website: <http://nmpc.go.th> E-mail: nmpc.dra@gmail.com
Facebook : Nationalmoral (คุณธรรมแห่งชาติ)